

2008-07-01

หนังสือยาตุคนเตียว

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej>

Part of the [Environmental Sciences Commons](#)

Recommended Citation

(2008) "หนังสือยาตุคนเตียว," *Environmental Journal*: Vol. 12: Iss. 3, Article 14.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej/vol12/iss3/14>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Environmental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

MY NEIGHBOR TOTORO

เพื่อนบ้านของฉันทันชื่อโตะโตะ:

ฉันชอบฉากที่ว่า .. พี่สาวกำลังนั่งเรียนอยู่ จากนั้นก็เหม่อมองไปนอกหน้าต่างมองเห็นยายข้างบ้านเดินจงมน้องสาววัยไม่กี่ขวบ มายืนทำน้ำตาซึมก้มหน้าง่ำน้ำองของหล่อน พี่สาวขออนุญาตครูออกไปพบน้องสาว น้องสาวยังก้มหน้านั่งเงียบจนกระทั่งทั้งครูและพี่สาวต้องให้เจ้าตัวน้อยเข้ามานั่งเรียนด้วย เพื่อนร่วมชั้นต่างให้ความสำคัญและตื่นเต็นกับการที่มีเด็กเล็ก(กว่าตน)มานั่งอยู่ด้วย ความรู้สึกสมัยเด็กของฉันพรั่งพรูอย่างเอ่อล้น เมื่อฉากนี้ที่ตอนกลางของเรื่องมาถึง ฉันเชื่อว่าคนที่พี่หรือมีน้องต้องเคยเจอเรื่องราวทำนองนี้อย่างน้อยก็ครั้งหนึ่งในชีวิตวัยประถม นั่งนั่งเรียนด้วยในห้อง การยื่นเคารพธงชาติกับพี่ตัวเอง หรืออะไรเทือกนี้..

แต่นั้นเป็นเพียงเศษเสี้ยวของรอยยิ้มที่ระบายนบนหน้าฉันทันขณะดูการ์ตูนที่เหมาะสมกับคำว่าการ์ตูนเหลือเกิน

ว่าด้วยเรื่องราวของครอบครัวธรรมดาที่ย้ายเข้ามาอยู่ในชนบท แต่ผู้เป็นแม่นอนป่วยอยู่โรงพยาบาล ทำให้ลูกสาวเล็กๆ ทั้งสองต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับพ่อ (ที่มีประโยคเด็ดๆเป็นต้นว่า..สมัยก่อนคนเป็นเพื่อนกับต้นไม้) เด็กน้อยทั้งสองตื่นเต็นและชื่นชอบบ้านใหม่มาก บรรยากาศของหนังทำให้ฉันทันลูกที่ว่า มันเหมือนจริงแต่มันคือการดู ภาพเคลื่อนไหวตรงหน้าทั้งหมดไม่มีจริง แต่สะกิดอารมณ์ฉันทันเหลือเกิน การอยู่ร่วมกันระหว่างคนและป่า จินตนาการ ล่องลอยสะท้อนผ่านมิตรภาพระหว่างเด็กและสิ่งมีชีวิตประหลาด

คงใจร้ายไปหากจะเรียกเจ้าตัวเด่นในเรื่องว่า สัตว์ประหลาด เมื่อครั้งที่สามพ่อลูกย่างกรายเข้าบ้านใหม่ที่เด็กละแวกนั้น รวมทั้งลูกสาวทั้งสองเรียกมันว่า บ้านผีสิง สองพี่น้องก็ไล่สำรวจทุกซอกมุมของบ้าน และเริ่มต้นเรื่องราวแสนตื่นเต็นและน่าค้นหา **สึสึวาทาริ** สิ่งมีชีวิตประหลาดลำดับแรกที่อยู่รวมกันเป็นฝูง ขนาดจิ๋วเหมือนสำลีก้อนแต่มีขนปุกปุยสีดำ มักแฝงตัวอยู่ในบ้านที่ไม่มีคนปะปนกะฝุ่นสีดำพรางตัว ครั้นเมื่อมีคนเข้ามา

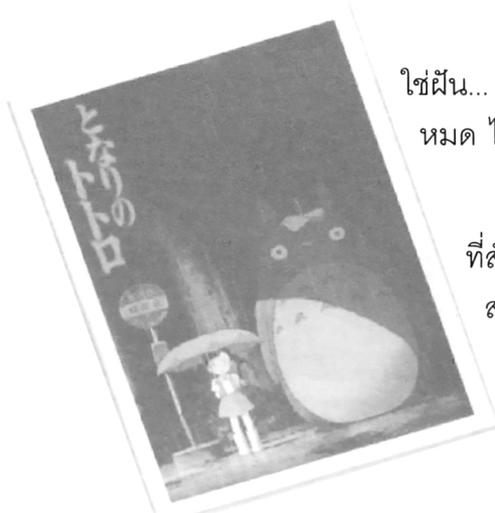

อาศัยพร้อมกันเสียงหัวเราะและรอยยิ้มอันเป็นมิตร พวกมันจะแอบหลบตัวและปริกาษาเพื่อตกลงใจว่าจะอยู่ต่อหรือไป ไม่นานพวกมันก็พร้อมใจกันพาตัวเองออกไป อย่างไรก็ตามคำบอกเล่าดังกล่าวของลูกสาวคงไม่ทำให้พ่อเชื่อ เพียงแต่เขาเองก็มีคำตอบน่ารักๆ สำหรับเด็กว่า มันคือจุดสีดำเล็กที่เกิดขึ้นเมื่อเราเข้าไปอยู่ในที่มีดันทันหลังจากที่อยู่ในที่แดดจ้ามานาน

การผจญภัยเริ่มต้นขึ้นเมื่อ **เม** น้องสาวคนเล็กเดินตามสิ่งมีชีวิตประหลาดตัวจิ๋วลำดับที่สอง ตัวเล็กๆ บางๆ จะว่ากระต่ายก็ไม่ใช่ จะว่ากระรอกก็ไม่เชิง แต่เมื่อวิ่งไล่ตามก็จางและล่องหนหายไป เวลาผ่านไปชั่วพริบตาก็ปรากฏตัวอีกครั้ง หลอนจิ้งจิ้งจี้เข้าไปเรื่อยๆ เจ้าตัวประหลาดเมื่อครู่ก็เริ่มมีลำตัวเด่นชัด จนกระทั่งพบว่ามันมีขนฟูๆ ขาวแลดูนุ่มนวล หลอนวิ่งตามไปเรื่อยๆ ผ่านอุโมงค์ต้นไม้ป่าพิศวง ก็วิ่งตามเข้าไปเรื่อยๆ เรื่อยๆ ถลาลงไปตามอุโมงค์เสมือนม้าลี้ตามธรรมชาติ จนตกลงไปบนพื้นบางอย่างที่อ่อนนุ่ม จนกระทั่งรู้ว่ามันเป็นสิ่งมีชีวิตพวกเดียวกับสิ่งมีชีวิตประหลาดลำดับที่สอง แตกต่างกันตรงที่เจ้านี้ตัวใหญ่โตราวกับหมีกำลังนอนหลับ ขณะที่เจ้าหลอนตกมาทับพุงพอดีบพอดดี มันพูดไม่ได้แต่ท่าทางเป็นมิตร ส่งเสียงครางเบาๆ ยากที่จะจับใจความ หนูน้อย **เม** เรียกมันตามเสียงครางว่า **โต๊ะโต๊ะ** เพื่อนใหม่ของเธอ และก็ไม่ต่างกับการค้นพบครั้งแรก แต่คราวนี้ทั้งพี่สาวและพ่อเธอไม่ยอมเชื่อ **เม** ยืนยันหนักแน่นว่าไม่ได้โกหก

ไม่นานพี่สาวของเธอ **ซัทสึโกะ** ก็ได้พบกับ **โต๊ะโต๊ะ** มิตรภาพระหว่างสิ่งที่ให้นิยามไม่ได้อย่าง **โต๊ะโต๊ะ** และเพื่อน รวมทั้งเด็กหญิงทั้งสอง ดำเนินไปเรื่อยๆ ราวกับว่าความผูกพันระหว่างคนกับป่าจะมีอยู่จริงแค่เพียงเด็กเท่านั้น ผู้ใหญ่นอกจากไม่เข้าใจยังทำลายมันเสียด้วย แต่เรื่องนี้มีดีตรงที่ผู้ใหญ่เองก็สัมผัสได้และเชื่อเรื่องภูติผู้พิทักษ์ป่า การช่วยเหลือระหว่างมิตรภาพใหม่เกิดขึ้น **เม** และ **ซัทสึโกะ** ให้ร่มแก่ **เจ้าโต๊ะโต๊ะ** ยักษ์ ถัดจากนั้นไม่นาน**เจ้าโต๊ะโต๊ะ** ก็ให้ห่อใบไม้ที่ภายในบรรจุเมล็ดพืชนานาชนิด เด็กทั้งสองพุ่มพักทุกวัน และรอลุ้นการงอกของเมล็ด จนกระทั่งพบว่า**โต๊ะโต๊ะ** และครอบครัวออกมาเดินวนรอบแปลงปลูกเมล็ดพืชของพวกเขาหลอน เสมือนการทำพิธีงอกให้ต้นไม้ ไม่นานก็ผุดขึ้นเป็นต้นไม้ยักษ์ใหญ่ และ**โต๊ะโต๊ะ** ก็ลอย ขึ้นฟ้าพร้อมเด็กๆ เป่าเครื่องดนตรีบางอย่าง เสียงก้องป่า สายลมพัด เย็นๆ บรรยากาศชวนฝันยิ่งนัก ตื่นเช้ามาสองพี่น้องก็นอนที่ตัวเองเรียบร้อย

แต่ก็ตื่นมาตื่นแรงตื่นการอบแปลงต้นไม้ของตน ตะโกนว่าเหมือนฝันแต่ก็ไม่ใช่ฝัน... เหมือนฝันแต่ก็ไม่ใช่ฝัน... ต้นกล้าของเมล็ดเมื่อหลายวันก่อนแย่งกันขึ้นเต็มไปหมด ไม่ได้ใหญ่ทันที่เหมือนเมื่อคืน แต่กิ่งก้านจริงในรุ่งเช้า

นอกจากเรื่องราวดำเนินไปสร้างความอิมเมจให้จิตใจฉัน ในภาวการณ์ที่สังคมรอบตัวกำลังว่าวุ่นร้อนรน แต่การ์ตูนมิตรภาพของคนและป่านี้สร้างความสงบแก่ใจฉันได้อย่างมากทีเดียว หากเปรียบเทียบการ์ตูนทั้งหลายคือของหวาน คงจะไม่ดูยกย่องเกินงามว่า **My Neighbor Totoro** คือ ขนมเค้กจากโรงแรมระดับห้าดาว ซึ่งองค์ประกอบชั้นเยี่ยมและหน้าตาชวนชิม ไม่ว่าจะเป็คนตรี

ประกอบที่ส่งเสียงออกมาได้เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา แต่ละรูปลักษณะของตัวละครที่มีความเป็นตัวของตัวเองไม่ต่างจากมนุษย์จริง ภาพธรรมชาติรอบตัว หรือแม้แต่เสียงพากย์ที่ดึงอารมณ์คนดูได้สมจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสียงเด็กหญิงทั้งสองกำลังร้องไห้ช่างน่าเอ็นดูผสมน่าสงสารอย่างแยกไม่ออก

รายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ที่หลอมรวมกันอย่างสวยงาม ทั้งสีสันและเนื้อหา ปรากฏตลอดเวลาของเรื่อง ความเป็นอยู่ของชาวนาข้าวไร่ในรูปเพื่อนบ้านในชนบท การวิ่งไปบ้านคนอื่นเพื่อโทรศัพท์หาพ่อเพื่อแจ้งว่ามีโทรเลขจากทางโรงพยาบาลที่แม่พักฟื้นอยู่ต้องวิ่งห่างออกจากบ้านของตนไม่น้อย รถประจำทางที่ชั่วโมงหนึ่งแล่นมายังหมู่บ้านไม่กี่คัน การแช่ผักผลไม้-ผลิตผลจากพื้นที่ของตนลงในแม่น้ำลำธารอาศัยความเย็นของน้ำตามธรรมชาติ เพื่อนบ้านช่วยกันตามหาเมื่อครั้งที่ **เม** งอนพี่สาวออกจากบ้านไปตามหาแม่ที่โรงพยาบาล สิ่งประหลาดที่เสมือนรถประจำทางในโลกของเหล่าภูติที่มีหน้าตารูปร่างเป็นแมวแต่มีพิน้ำเป็นหู มีชื่อว่า **บาเกะ เนโกะ** พาสองสาวน้อยไปนั่นมานี่อย่างน่าตื่นตา พี่สาวเล่าเรื่องราวต่างๆ แก่แม่ด้วยการเขียนจดหมายหากัน เพื่อนผู้ชายของพี่สาวทำตัวเป็นลึนกับพินแต่เล็กๆ ก็ขึ้นชอบสาวน้อย **ซัทสึโกะ** เสียงเครื่องดนตรีของ **โตะโตะโระ** ยามค่ำคืนตอกย้ำคำพูดที่เหมือนจะคุ้นหูเกี่ยวกับเสียงเพรียกแพ่งพงไพร

ผลงานการกำกับของ “อาจารย์ฮายาโอะ มียาซากิ” (Hayao Miyazaki) วอลท์ดิสนีย์แห่งญี่ปุ่น*-ถูกนำมาฉายครั้งแรกที่ญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1988 ก่อนจะได้รับ ความโด่งดังไปทั่วโลก และกลายเป็นสัญลักษณ์ของสตูดิโอจิบลิ (Ghibli) จนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ดีจากการค้นหาข้อมูลอื่นๆ เพื่อตอบคำถามส่วนตัวทั้งหลายของฉัน มีเรื่องหนึ่งที่เหมือนเป็นบทสรุปทั้งหมดของเรื่อง เป็นเพียงสิ่งที่ยังอยู่ในจินตนาการของเด็กทั้ง 2 คน เพื่อชดเชยที่ต้องอยู่ห่างแม่เท่านั้น ในช่วงเครดิตท้ายเรื่องของหนังเมื่อ แม่ของทั้งคู่สามารถกลับมารักษาดูตัวที่บ้านได้ก็ไม่ได้มี

ตัว **โตะโตะโระ** ปรากฏขึ้นมาอีกเลย แต่สุดท้ายมียาซากิก็ทำ “ภาคต่อ” จนได้ หากแต่อยู่ในรูปของ ภาพยนตร์อนิเมชันขนาดสั้น “**เมกับริกบัสแมว**” แต่มีฉายให้ดูเฉพาะที่พิพิธภัณฑ์สตูดิโอจิบลิเท่านั้น

ยังมีอีกหลายฉากหลายตอนและหลายความประทับใจที่จรรโลงใจฉันจากการ์ตูนเรื่องนี้ แต่ไม่สามารถเรียบเรียงและบอกกล่าวคุณผู้อ่านได้หมดด้วยประการทั้งปวง ทั้งนี้ฉันคงบอกได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น นั่น คือ คำตอบสำหรับคำถามที่ว่า ประทับใจอะไรจากเรื่องนี้ ฉันประทับใจตั้งแต่ได้เริ่มเรื่องจนกระทั่งได้ดูตอนจบเท่านั้นเอง

*อาจารย์ฮายาโอะ มียาซากิ” (Hayao Miyazaki) ได้สร้างผลงาน ภาพยนตร์อนิเมชันที่มีชื่อเสียงไว้มากมายทั้งที่โด่งดังและสร้างความประทับใจไว้มากมาย ไม่ว่าจะเป็น Princess Mononoke หรือ Howl’s Moving Castle หรือ Spirit Away เป็นต้น ซึ่งเรื่อง Spirit Away นี้ทำลายสถิติรายได้สูงสุดถึง 30.4 ล้านเยน นำไททานิคได้ และได้รับรางวัลออสการ์สาขา ภาพยนตร์แอนิเมชันยอดเยี่ยมในปี ค.ศ. 2002

